

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

Informace o připravované novele zákona o daních z příjmů

V současné době je v Poslanecké sněmovně projednávána mimo jiné také změna různých zákonů dle sněmovního tisku č. 910. Tento sněmovní tisk je v současné době předmětem jednání v tzv. druhém čtení, ve kterém je možno podávat různé podněty na úpravy a doplnění.

Pokud bude uvedený sněmovní tisk řádně projednán v legislativním procesu, měla by účinnost dále uvedených změn nastat k 1.1.2021.

Součástí mnoha zákonů, které mají být předmětem změn dle uvedeného sněmovního tisku, je i **zákon 586/1992 Sb. o daních z příjmů** v platném znění (ZDP).

Jednou z hlavních oblastí, které se bude změna týkat, je **peněžitý příspěvek zaměstnavatele na stravování**. I když je v současné době příspěvek na stravování poskytován dvěmi základními způsoby – zajištění zvýhodněného závodního stravování, nebo formou stravenek, je i v současné době peněžitý příspěvek na stravování obecně možný, ale tato forma není daňově zvýhodněna jako dvě původní formy a proto není obecně využívána.

Z tohoto důvodu bude novelou ZDP upraveno znění § 6 odst. 9 písm. b) ZDP, podle kterého **bude od daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti osvobozen i peněžitý příspěvek poskytovaný zaměstnavatelem zaměstnanci na stravování za jednu směnu podle zákoníku práce do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin.**

Současně bude obdobně doplněno ustanovení § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 ZDP, podle kterého **bude daňovým nákladem** zaměstnavatele také **peněžitý příspěvek na stravování**.

V ZDP bude také **nově upraveno zdanění příjmů souvisejících s dluhopisy** u fyzických osob. V současné době jsou některé příjmy související s dluhopisy zdaňovány u fyzických osob dle § 8 ZDP s uplatněním srážkové daně dle § 36 ZDP a některé příjmy jsou zdaňovány dle § 10 ZDP s povinností jejich uvádění v přiznání k DPFO. Uvedenou novelou je navrhováno sjednocení zacházení se všemi druhy výnosů z držby dluhopisů, tedy zařazení i jiných výnosů než úrokových příjmů, včetně výnosu dluhopisu určeného rozdílem mezi jmenovitou hodnotou a emisním kurzem dluhopisu, do příjmů z kapitálového majetku podle § 8 zákona o daních z příjmů. Tyto příjmy, pokud plynou ze zdrojů na území České republiky, budou představovat samostatný základ daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (srážkovou daní).

Ostatními příjmy podle § 10 zákona o daních z příjmů budou po novele ZDP pouze příjmy z prodeje dluhopisů, nově však včetně příjmů ze zpětného odkupu, tedy z úplatného převodu dluhopisu jeho emitentovi.

Z těchto důvodů budou upraveny texty ustanovení § 8 odst. 1 a 2 ZDP, a částečně pak i odst. 3 a 4 téhož § 8 ZDP. Rovněž budou provedeny odpovídající úpravy v ustanovení § 36 odst. 1 a 2 ZDP.

U poplatníků daně z příjmů právnických osob, kteří jsou daňovými rezidenty České republiky, se zdaňování příjmů souvisejících s dluhopisy nijak nemění, a i nadále se vychází z jejich účetního zachycení. Příjmy související s dluhopisy tedy vstupují u právnických osob do obecného základu DPPO dle jejich zaúčtování.

V ustanovení § 18 – **Obecná ustanovení o předmětu daně** se doplňuje v odst. 2) další příjem, který obecně není předmětem daně. Jedná se o doplnění písm. g) tohoto ustanovení, podle kterého **nebudou předmětem daně příjmy plynoucí z titulu přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu podle zákona upravujícího odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.**

Novelou ustanovení § 24 – Náklady vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů se doplňuje ustanovení § 24 odst. 2 písm. k) bod 1 ZDP v tom smyslu, že pro **stanovení výdajů za pohonné hmoty spotřebované vozidlem, které má elektrický pohon nebo hybridní pohon kombinující spalovací motor a elektromotor, lze použít průměrnou cenu elektřiny stanovenou pro účely poskytování cestovních náhrad podle zákoníku práce.**

Další podstatné úpravy budou provedeny v ustanovení § 38da – **Oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí.** Podle dosavadního znění tohoto ustanovení bylo povinností plátce daně, který je plátcem DP plynoucího ze zdrojů na území ČR daňovému nerezidentovi, oznamovat tuto skutečnost do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém měl plátce daně provést srážku daně. Tato povinnost se jevila jako administrativně zatěžující.

Nová úprava znění § 38da odst. 2 ZDP stanoví, že **oznámení** o příjmech plynoucích ze zdrojů na území České republiky daňovým nerezidentům, které jsou od daně osvobozené nebo o nichž mezinárodní smlouva stanoví, že nepodléhají zdanění v České republice, **se podává pouze jednou ročně, a to vždy do konce měsíce ledna následujícího roku za uplynulý předchozí kalendářní rok.**

Zároveň se **zvyšuje limit, do kterého se tyto příjmy oznamovat nemusí**, a to ze stávajících 100 000,- Kč za kalendářní měsíc **na 300 000 Kč příjmů stejného druhu** za kalendářní měsíc.

Další navrhovaná změna se bude týkat posílení obranných **opatření vůči nespolupracujícím jurisdikcím v oblasti daní**, kterou se pro účely daňových zákonů rozumí jurisdikce, která umožňuje, aby do ní byly přesouvány příjmy z ostatních jurisdikcí a tyto příjmy tam poté nepodléhaly zdanění nebo podléhaly pouze velmi nízkému zdanění.

Tato problematika je již v současné době řešena v ZDP v ustanovení § 38fa – **Zdanění ovládané zahraniční společnosti.** Jedná se v podstatě o jurisdikce, které se nezapojují do mezinárodní výměny informací v oblasti daní, uplatňují poškozující daňové režimy a uměle přetahující příjmy z jiných jurisdikcí. Jedním se stávajících opatření proti těmto negativním jevům je uplatnění srážkové daně ve výši 35 % dle ustanovení § 36 odst. 1 písm. c) ZDP.

Novelou ZDP bude do ustanovení § 38fa doplněno nové znění odst. 2, podle kterého se pro účely daní z příjmů bude **hledět na činnost ovládané zahraniční společnosti, která je k okamžiku skončení svého zdaňovacího období daňovým rezidentem státu uvedeného na unijním seznamu jurisdikcí nespolupracujících** v daňové oblasti schváleném Radou Evropské unie nebo stálou provozovnou umístěnou v takovém státě, a nakládání s jejím

majetkem, ze kterých plynou v daném zdaňovacím období příjmy, **jako by byly uskutečněny ovládací společností na území České republiky k okamžiku skončení zdaňovacího období ovládané zahraniční společností.**

K realizaci této změny Ministerstvo financí bude uveřejňovat ve Finančním zpravodaji, které státy jsou na tomto seznamu nespolutracujících jurisdikcí v daňové oblasti uvedeny.

Závěrem upozorňuji na **bod 6 přechodných ustanovení** navrhované novely ZDP, podle kterého bude výdajem vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů **výdaj na bezúplatné nepeněžitě plnění poskytnuté od 1. března 2020 do 31. května 2020 v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2 na účely vymezené v § 15 odst. 1 nebo § 20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento výdaj lze uplatnit ve zdaňovacím období, ve kterém byl vynaložen.** Pokud poplatník tento výdaj uplatní jako výdaj vynaložený na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, **nelze související bezúplatné nepeněžitě plnění uplatnit jako nezdánitelnou část základu daně ani položku snižující základ daně.**

Uvedené ustanovení se týká především bezúplatného dodávání vyjmenovaného zboží (viz Finanční zpravodaj č. 2/2020 ve věci prominutí DPH u bezúplatného dodání různých zdravotnických materiálů a dalších uvedených druhů zboží) pro lékařské, sociální a podobné účely (dle § 15/1 a § 20/8 ZDP) v rámci boje proti šíření viru SARS-CoV-2 v nouzovém stavu.

I když účinnost novely ZDP se předpokládá až od 1.1.2021, bude možno podle citovaných přechodných ustanovení novely ZDP uplatnit výdaje na bezúplatné nepeněžitě plnění, spočívající v dodání vybraných druhů zboží, již za zdaňovací období roku 2020, tj. za období, ve kterém byly tyto náklady vynaloženy.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 1.9.2020